ja munkade poole hoidis. Nende poolt oli Heermeistri juures rasket kaebtust tõstetud, ja kuida tema süda ehk ka Ewangeli kiriku poole hoidis, siiski oli tema kohus iga seltskonna ja asutuse erawarandust kaitseda.

Tallinna Raekohus sai sellepärast Heermeistri käest ühe, 25. Leikusekuu pääwal üles pandud kirja, milles päritud oli, et kirikuriistad kloostrele tagasi antud saaksiwad, et kloostre kirik ka edaspidi tülitamata Katholiigi usutunnistajate tarwituseks jääks, ja et Ewangeli usutunnistuse õpetajad ennast seal mitte jutluse tegijaks ei topiks. Üks sõna Plettenbergi kirjas oli iseäranis pahandanud. Seal oli munkade wäljasaatmise kohta üteldud: „Ka olla Teielased ja ärakarganud munk neid peksnud ja löönud." Seda „ärakarganud munka" arwasiwad Tallinna kodanikud oma auustatud õpetaja, Johann Lange kohta tähendada wõima, kes niisamati nagu Luther ise, kloostrest wälja astunud oli ja kelle peale sellepärast hakatuses ka mõned tõsisemad mehed wiltu waatasiwad.

See sõna ärritas wiha ja selle peale wastas linna rahwas sellega, et Dominiki munkade kloostre kiriku, Olai kiriku ja Raekohtu kiriku ehk Pühawaimu kiriku tormas ja kõik pildid ja pühakujud maha kiskus ja ära lõhkus. Ka Nigula

kiriku poole tormas lõhkujate hulk, aga seal saiwad nemad ühe mõistliku kodaniku läbi soigutatud.

See oli Mihklikuu 13. wõi 14. pääwal 1524. Tormi alustajad wõisiwad ikka küll üle- ehk liigwaimustatud auusad kodanikud olla, aga kuida see seesuguste kärade juures ikka on, nende kannul käisiwad halwa rahwa salgud, kes kära kära enese pärast armastawad ja kes segase juhtumise abil head saaki otsiwad. Mõned kirikuriistad ja kallimad asjad wõisiwad selle tuisu sees wargate kätte langenud olla.

Tallinna Raekohus näitas selle kahetsetawa tuisu juures niisama tasast ja mõistlikku, kui kindlat meelt. Teisel wõi kolmandemal pääwal ilmusiwad järgmised kuulutused:

„Aastal 1524 Neljapääwal pärast Risti ülestõstmist (Mihklekuu 15. p.) on Üks Anukindel Raekohus kõigile ja igaühele, mis seisusest ja õrgusest nemad oleksiwad, waimulikud wõi ilmalikud, Sakslased wõi Umbsakslased *), noored ehk wanad, tõsisel mõttel käskida lasknud, et igaüks nendest, kes wiimasel Kesknädalil ebausklikude piltide ja altarite häwitamise juures Pühawaimu kirikus, St. Olaf'i kirikus ja Munkade kirikus midagi

*) „Umbsakslased" saiwad sel aeal ja weel kaua pärast seda kõik need nimetatud, kes mitte Saksa kännust ei olnud, iseäranis aga Eestlased ja Lätlased.